

Шатровы дах

Змест

- Перавагі
- Недахопы
- Асаблівасці канструкцыі
- Дахавыя працы
- Вынік

Часцей за ўсё шатровы дах выбіраюць для будынкаў круглявай формы ці, напрыклад, веж. Уся яе канструкцыя складаецца з пахілаў трохкутнай формы, мелых аднолькавы памер і збежных у верхняй кропцы (каньковым вузле). Дах сапраўды нагадвае шацёр, асабліва калі складаецца не з чатырох, а васьмі ці нават дванаццаць скатаў. Але чым больш скатаў, тым складаней кроквенная сістэма.

Перавагі

Нягледзячы на сваю складанасць, гэты від канструкцыі часта сустракаецца ў малапавярховым будаўніцтве. Такая папулярнасць тлумачыцца наступнымі перавагамі:

- **Добрая аэрадынаміка.** Дзякуючы гэтаму канструкцыя здольная вытрымаць нават ураганныя парывы ветра.
- **Зручны кут нахілу.** Звычайна ён вар'іруецца ў дыяпазоне ад 20 да 70 градусаў. У большасці выпадкаў снег нават не будзе затрымлівацца на даху.
- **Прыгожы вонкавы выгляд.** Хата з такім дахам глядзіцца вельмі незвычайна і заўсёды прыцягвае да сябе ўвага як гасцей, так і проста мінакоў.
- **Магчымасць любога размяшчэння дома.** Ружа вятроў ніяк не ўплывае на такі дах. Яна мае роўную ўстойлівасць да ветравых нагрузак.
- **Якаснае адвядзенне адталых вод.** Адсутнічаюць унутраныя куты і снежныя кішэні. Вада лёгка сцякае з любой часткі даху. Дзякуючы гэтаму мінімізуецца рызыка працёкаў.

Недахопы

Нягледзячы на шматлікія перавагі, у дадзенага выгляду даху ёсць і мінусы:

- **Складанасць мантажу.** Гэта зваротны бок цікавага вонкавага выгляду шатровага даху. Не ўсякі будаўнік зможа змантаваць такую канструкцыю. Яна мае шмат нюансаў, якія не заўсёды можна прадбачыць загадзя. Часта патрабуецца вырашаць узнікаючыя пытанні непасрэдна падчас прац. Складаней будзе толькі купальная канструкцыя.
- **Дарагоўля.** Гэта злучана з цяжкасцю будаўніча-мантажных прац. Чым больш складаная задача, тым даражэй бяруць за свае паслугі будаўнікі. Мантаж пакрыцця таксама лічыцца дастаткова працаёмкай працэдурай, бо дах мае складаную геаметрычную форму.
- **Мінімум карыснай плошчы ўнутры мансарды.** Асноўная прастора атрымліваецца непасрэдна пад каньком у цэнтры, т.я. нахільныя пахілы моцна «з'ядаюць» магчымасць выкарыстання жылой прасторы бліжэй да краю памяшкання. Іншыя віды канструкцый у гэтым плане значна выйграюць.

- **Адсутнасць універсальнасці.** Шатровая форма падыдзе толькі для збудаванняў з аднолькавай даўжынёй сцен. Каб усе будынкi на ўчастку былі ў адзіным архітэктурным стылі, давядзецца вельмі пастарацца.
- **Праблемы з натуральным асвятленнем паддашкавага памяшкання.** Гэта можна рэалізаваць з дапамогай мансардных вокнаў, што з`яўляецца нятаным рашэннем. Такія вокны павінны мець герметычныя стыкі паміж рамай і дахам, каб не дапусціць трапленні ападкаў унутр. Таксама дапушчаецца рабіць звычайныя вокны - "люкарны" але іх мантаж таксама не самы просты, а таму дарагі.

Асаблівасці канструкцыі

Пералічоны асноўныя канструктыўныя элементы:

- **Канёк.** Як такога канька, у звыклым разуменні, у шатровага даху няма. Гэта хутчэй вузел, які злучае кроквы.
- **Скаты.** Іх можа быць не менш за тры. Іх канструююць са крокваў і нарожнякаў. Дзякуючы гэтым элементам нагрузка размяркоўваецца раўнамерна. Колькасць нарожнякаў залежыць ад памеру пахілаў. Важна, каб пахілы адпавядалі планаванай нагрузцы з улікам сілы ветра і магчымага пласта снега падчас моцных ападкаў узімку.
- **Нарожнікі.** Так называюцца скарочаныя кроквенныя ногі, якія выкарыстоўваюцца для падтрымання крокваў.
- **Навісі.** Іх робяць за кошт крокваў, якія выходзяць за плоскасць сцен будынка. Таксама часам ужываюцца кароткія кроквы, званыя кабылкамі. Яны прымацоўваюцца да асноўных крокваў.
- **Вертыкальныя стойкі.** Яны ўзмацняюць нарожнякі і робяць канструкцыю больш устойлівай да вятроў. Колькасць стоек разлічваюць, зыходзячы з месца будаўніцтва і спецыфікі клімату.
- **Лежань.** Выкарыстоўваецца для павелічэння трываласці абвязкі.
- **Маўэрлат.** Бярэ на сябе нагрузку ад крокваў. Можа вырабляцца як з бруса, так і з дошак таўшчынёй ад 50 мм.

Сабраць канструкцыю шатровага даху можна і самастойна, але толькі калі ў вас ужо ёсць вялікі досвед у будаўніцтве. Для яе, нават у большай ступені чым для шматлікіх іншых дахаў, патрэбен праект з дакладнымі разлікамі геаметрыі, ветравых і снегавых нагрузак і да т.п. Інакш памылак пры мантажы не пазбегнуць.

Усе выкарыстоўваныя піламатэрыялы павінны быць добра прасушаныя. У адваротным выпадку падчас усыхання драўляныя элементы, якія выконваюць апорную функцыю, павядзе. Кроквы павінны мець высечкі. Гэта неабходна для забеспячэння надзейных злучэнняў. Адмысловае ўвага надаюць мантажу дахавага пакрыцця.

Дахавыя працы

Пералічоны асноўныя этапы мантажу ўцэпленанага даху:

1. Спачатку мантаюць кроквенную сістэму. Кроквы могуць быць вісячымі або наслоннымі. У першым выпадку яны абапіраюцца на дзве крайнія апоры. Наслонныя кроквы ўжываюцца ў хатах, мелых сярэдняю апорную сцяну ці столбчатые апоры, калоны.
2. Зверху крокваў мацуюць супердыфузійную мембрану, напрыклад, ONDUTISS SMART AM. Абавязкова захаванне нахлест. стыкі праклейваюць спецыяльнай клеючай стужкай, якая інтэграваная ў палатно, альбо, калі плёнка не абсталявана самаклеянай стужкай, то двухбаковым будаўнічым скотчам ONDUTISS Double Scotch.
3. Затым вырабляюць контррашотку, а таксама лачанне.
4. Далей, мантаюць дахавы матэрыял.
5. Пліты ўцяпляльніка размяшчаюць знізу паміж драўлянымі кроквамі. Яны павінны быць выкладзены шчыльна, без зазораў.
6. Затым мацуюць параізаляцыйную плёнку, напрыклад, ONDUTISS SMART B. Размяшчаюць яе з унутранага боку даху. Для фіксацыі выкарыстоўваюць будаўнічы стэплер. Абавязкова выконваюць нахлест мінімум 8 гл. стыкі праклейваюць адмысловым скотчам, каб забяспечыць герметычнасць.
7. Далей, робяць падшыўку і ўнутранае аздабленне. Бо ўсе пахілы дадзенага выгляду даху маюць аднолькавыя памеры, то падрэзка дахавага матэрыялу з аднаго пахілу можа выкарыстоўвацца на суседнім пахіле. Лепш загадзя пралічыць гэты момант, каб зменшыць выдатак матэрыялу.

Вынік

Дах гэтага тыпу хоць і з'яўляецца складаным з пункта гледжання мантажу, тым не менш яе можна аднесці да аднаго з лепшых рашэнняў для людзей, якія аддаюць перавагу індывідуальнаму стылю. Таксама яна рэкамендуецца для дамоў, пабудаваных на адкрытай мясцовасці з моцнымі вятрамі. Працу варта давяраць будаўнікам з вялікім досведам (не меней 5-7 гадоў) і якія пацвярджаюць яго партфоліё. Ключом да поспеху з'яўляюцца правільна выкананыя разлікі ўсіх элементаў канструкцыі.

Кроквальная сістэма павінна быць трывалай, змантаванай без адзінай памылкі. Выбіраючы пакрыццё, звернеце ўвагу на андулін: ён падыходзіць для любых кліматычных умоў, не баіцца вільгаці, мае гарантыю ад працэаў 15-20 гадоў.

не аказвае на грузкі на кроквенную сістэму і вытрымлівае ўраганны вецер. Аднак, капітальны рамонт шатровага даху вам не спатрэбіцца доўгія гады.

Самым аптымальным варыянтам будзе Андулін Смарт (бюджэтны варыянт) або Ондувіла (прэміум варыянт), ад іх будзе мінімальная колькасць абрэзкаў пасля мантажу шатровага даху.

